

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—		20—

„Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.“
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadosino frankovane.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Jugoslavija — Italijanska kolonija.

Angleži in Francozi so natvezli Italijanom misel, da bo Jugoslavija njihova kolonija. Oni presojačo našo obal s svojega kolonialnega stališča. Ustvarijo si obrežne kraje, iz katerih potem segajo v notranjost. Ta njihova mentaliteta se je odkrito pojavljala v razgovorih z jugoslovenskimi zastopniki v Parizu. Ti so jo seveda pobijali, ali toliko boli se je oprijela Italijanov, ki se zibljejo še neprestano v prijetnih sanjah, da bodo z brega segali globoko v Jugoslavijo in tam trgovali, gradili, izkoriščali naravne zaklade ter uvažali potrebščine in velike dobičke v svojo domovino. Napravili so si tozadevne načrte in v Rapallu so jih tudi že obrazložili. Govore o pravicah in svobodnih italijanskih podjetij v Jugoslaviji, o posebnih olajšavah in pripustitvah za italijanske gospodarske inicijative, o obsežni trgovski pogodbi z najpovoljnejšimi konvencijami. Omenjajo vodne sile, premogokope v Dalmaciji, kažejo potrebo železnice, mostov, cest, Slavonija ima tako lepe gozdove in Italijani bi znali poskrbeti za prav racionalno eksploatacijo. Tako polagoma bi razpletli Italijani po svojih balkanski koloniji svoje gospodarske in politične mreže. Povedali so tudi že, da hočejo postaviti svoje konzulate v vsa glavnejša središča, in ti zastopniki italijanskih interesov bi skrbno zbirali in podajali nasvete za raznovrstno delovanje Italijanov po Jugoslaviji. Glavni konzulat bi bil v Beogradu in glavni konzul bi imel pri rokah vlado, ki bi se morala vrteti po italijanskih navodilih in željah tako lepo, kakor se je vrtela po italijanskem narekovanju jugoslovenske delegacije pri ligurski Sv. Marijeti. Kolonija! Dejanski gospodarji Italijani, domača vlada pa srbska. Tako namišljajo Italijani.

Italijani poznajo v Jugoslaviji pravzaprav samo Srbe, mi in Hrvatje smo anektiranci, ki nimajo nobene besede. Pa kako se trudijo italijanski listi napram Srbom, da bi jim vcepili to misel! Ob pogajanjih so poudarjali v dolgovestnih člankih, da se imajo izpolniti srbske aspiracije, ki se bistveno razlikujejo od slovensko-hrvatskih, ter težijo proti spodnjemu Jadranu. Vse, kar zahtevajo Slovenci in Hrvatje pa je v nasprotju z italijanskimi in tudi čisto-srbskimi zahtevami. Po rapallskem sporazumu že izvajajo italijanski listi, da je sedaj vržen razpor in raz-

dor med jugoslovenska plemena. Sprla se bodo med seboj in razdrila se bo enotnost, kar je še sploh. Italijani bodo izrabili še te dni do volitev v konstituantno, kar se bo le dalo, za hujskanje in razcepljanje, da bi se sestala taka konstituenta, ki bi postavila trhlje temelje Jugoslaviji, tako da bi ob primernem času zadostal rahel sunek, pa bi se podrla zgradba nove države. Ob nemožnosti dogledne konsolidacije notranjih razmer, ob plemenskih sporih, umetno gojenih z italijanske strani, bi hoteli Italijani izborni živeti na stroške Jugoslavije. Kar trumoma bi se vsipali v Jugoslavijo, in kjerkoli bi jim kaj prišlo, tam bi se vsedli in delali po svoje in zase. Za vsakim voglom bi tičal sumljiv italijanski obraz.

Mangiando vien l'appetito! Velika je bila pojedina pri ligurski Sv. Marijeti. Italijanski krožnik je bil obsežen in globok. Pričakovali so, da pade vani mnogo, ali »naši« delegati so jim nametali toliko, da je bil krožnik kupoma poln, tako da so se Italijani že zahvaljevali, »grazie«, če ne, bo preveč! Sedaj si po svojih listih pripovedujejo smehljaje, kako z lahkoto so dobili slovečo Potojnsko jano, bogati idrijski rudnik na notranjske gozdove, obmorje itd. Po nepričakovani jugoslovenski postrežljivosti sodijo, da bo vedno tako pri vseh njihovih načrtih napram Jugoslaviji. Kolonija bo služila v izborni prehrani in ogromno industrijsko povzdignitev Italije. Pa ne le to. Znani italijanski zastopnik Vassallo je povedal še nekaj drugega. Ko so ga vprašali za njegovo mnenje glede prepustitve Dalmacije Jugoslaviji, je odgovoril, da se avtonomija Dalmacije smatra lahko že za odprto vprašanje v notranji politiki Jugoslavije. Od notranjih sporov pričakujejo Italijani razcepljenje Jugoslavije, katero naj bi rešilo dalmatinsko vprašanje v italijanskem smislu. Avtonomija za Dalmacijo pomeni za nje počasno, a gotovo prisilitev te dežele s strani Italije. Italijanski načrti stremijo tako za največjim izkoriščanjem jugoslovenskega naložaja in urešničenjem vseh italijanskih želja napram Balkanu.

Italijani plavajo v sedanjih trenutkih v razkošnih sanjah o udobni in sijajni bodočnosti, ki jim jo bo dajala njihova kolonija na Balkanu; in iz njihovih sklepov je razvidno, da niti za hip ne mislijo, da bi bilo

mogoče vse njihove načrte na mah vreči na tla in jih potepati. Ali ta možnost lahko nastopi. Volitve v konstituantno jo morejo ustvariti. Rapallska katastrofa in italijanski načrti, postavljeni na njo, morajo nas voditi na volišča z enotno mislijo o krepko zgrajeni državi, ob

kateri trdnosti se bodo razblinila v nič vsa stremjenja naših zunanjih nasprotnikov, pred vsem Italijanov. Naša konstituenta mora povedati Italijanom, da Jugoslavija ne bo nikdar italijanska kolonija!

K.

Pride čas...

Globoko, skelečo bol občutimo z našimi neosvobodjenimi brati mi, ki živimo pod svobodnim solncem. Toda pride čas tudi za nje.

Stoletja so trpeli Srbi, stoletja prelivali kri za svojo svobodo, zvižali se pod turškim bičem in škripali z zobmi, ki so morali požirati od Avstrije najrafiniranije šikanje. Dolgo je bilo njihovo trpljenje — končno so se ujediniili. Kdo bi jim zavidal po tolikih borbah!

Naši Kraševci, Vipavci, Goričani in Primorci, ki so ostali pod tujim jarmom, imajo že sami v sebi preveč odporne moči proti uzurpatorju in preveč iskrene ljubezni do svoje ma-

tere Jugoslavije, da bi mogli predolgo ostati v robstvu. Pride čas...

Srbi, vsa Jugoslavija, vsi mi moramo hoteti in delati, da pridejo vsi Slovenci pod okrilje Jugoslavije.

Nemci in Italijani se tudi niso zedinili kar čez noč, tudi pri njih je trajalo dolgo, a prišel je vendar le čas in pride tudi za nas.

Srbi imajo ujediniene vse svoje ožje brate, oddahnejo si malo, potem pa se pripravijo v novo borbo za osvobodjenje svojih še zarobljenih bratov Slovencev onkraj mejne črte.

Potrpiamo in upajmo, pride čas!

M. B.

„Trije enakopravni bratje.“

To pesem poslušamo že dolgo časa; v nekaterih časopisih je naravnost oficijelna himna.

Doni kakor pravljica o treh bratih, ki so šli v svet po srečo — vsaj dva sta bila navadno nespametna.

Pa ne doni samo kakor pravljica, ampak je faktično pravljica. V istini namreč popolnoma enakopravnih bratov ni.

Ali vendarle? Včasih so bratje enakopravni, namreč takrat, če žive popolnoma ločeni ali če so popolni »komunisti«, t. j. če so popolnoma združeni.

Kar je v sredini med popolno ločenostjo in popolno združitvijo, ni enakopravnost, ampak večer boj za njo.

Take polovičarske odnose ureja jo navadno z — nagodbami, z zakoni, paragrafi.

Ali se še spominjate zloglasnega avstrijskega § 19 o enakopravnosti? Njega snovatelji so imeli, mislim, v istini plemenite namere z njim, a te namere se niso dosegle, ker se niso mogli doseči. Paragraf je postal slepilo ter bil vržen med nerabno ropotijo. Le en uspeh je rodil: večne medsebojne borbe avstrijskih narodov. Končno pa

smo šli popolnoma narazen, Slovani smo ubrali svojo pot, Nemci in Madžari pa svojo.

Enakopravnost narodov se s paragrafi ne da doseči in urediti.

Naj nikdo ne misli, da je to laže med »brati«! Če se ne čutijo za eno, jim paragrafi enakopravnosti ne prinesejo; v medsebojni borbi pa so si »bratje« radi najljubejši sovražniki.

Ali hočete s paragrafi o plemenski avtonomiji začeti borbo med brati? Začnite jo in videli boste, kam pride. Kdor stopi pod zastavo plemenski avtonomije, zato da bi zaščitil svojo ožjo domovino, si je izbral pot, kjer ga čaka siguren poraz.

Postavil se je v bojno pozo, napravil je fronto in hoče meriti svojo moč. V tej borbi pa moči ne bodo enako velike...

Recite sedaj odkrito: ali hočete, da naj bodo »trije bratje« popolnoma ločeni ali popolnoma združeni?

Če hočete prvo, povejte odkrito! Potem — z Bogom.

Mi hočemo drugo, t. j. eno enotno Jugoslavijo. Po njej smo hrepeneči, njo smo klicali.

Politične vesti.

— Sestanek okrajnega odbora JDS za Ljubljano se vrši v petek, dne 19. t. m. ob 6. uri zvečer kakor običajno na magistratu.

— Krajevna organizacija JDS v Sp. Šiški vabi vse somišljenike, da se udeležijo sestanka v soboto, dne 20. t. m. ob 7. zvečer v gostilniških prostorih gosp. Petra

Slovenski pravopis.

(Sestavil dr. A. Breznik.)

Breznikov Pravopis se od Levčevega na prvi pogled razločuje po tem, da mu manjka slovnikaška uvoda. Pred pravopisnim slovarjem imamo v njem namreč le pravopisna pravila, in sicer I. o rabi velikih in malih črk, II. o razlagovanju, III. o pisavi sestavljenih besed, IV. o rabi naglasnih znamenj, V. o ločilih.

Ne vem, če je prav, da je vsa slovnica izpuščena. Ljudje, ki niso prav profesorji-filologi, bi sigurno radi imeli v eni priročni knjigi vse vkup, glavna kritična slovnikaška pravila in pravopisni slovar. Obratno pa se mi zdi poglavje o naglasnih znamenjih naravnost odveč; saj vendar v navadni pisavi sploh ne delamo naglasov ali pa zelo redko. V drugih poglavjih uvoda bi mogel kdo po pravici ostati na drugem načelnem stališču, nego ga zavzema g. dr. Breznik. Pravila poglavja I. so prav »učena« ter bi na primer morali šele razmišljati, ali naj pišemo: Slovenski pravopis ali Slovenski Pravopis? V razlagovanju bi jaz z g. dr. Brezniku ne mogel pritrditi (svoj čas sem o tem pisal v »Popotniku«); ali naj besede »rabljen«, »srbsčina«, »človeški«, »moštvo« res smatramo

za zložene v tem smislu kakor »po-mlad«? Ali ni preveč, zahtevati od prostaka, naj deli besedi »deska, goska« različno zato, ker pri drugi besedi »k« pripada li končnica?

Bojno geslo svojedobnega pravopisnega boja (1899 sl.): bralec — bravec je (na str. 37/38) rešeno s pravili, ki upravičujejo zdaj »bravca«, zdaj »poslušalca« itd. Ne vem, če bo v praksi obvelala taka razcepljenost, ki prostaku otežuje delo; analogija utegne biti močnejša nego učenost. O pravorečju, kolikor vidim, v Pravopisu ni govora.

V slovarju bo vsakdo brž zapazil oster purizem, t. j. boj proti tujkam (in tudi izposojenkam), ki ga ne morem odobravati. Kar se tiče besednega zaklada, smo s purizmom dospeli že dosti daleč ter nam nikakor ni treba iti dalje.

S križem smo v Pravopisu označene, t. j., ne smejo se rabiti n. pr. sledeče besede: abonirati, adresa, adut, afera, anonsa, aranžirati, aretirati, avanzirati, balast, banalen, banket, blamirati, bombast, bravura, brutalen, buržoazija, datirati, debata, dekoracija, dementi, desavuirati, epoleta, fin, frapirati, gaža, grinta, honeten, imponirati, klofuta, klovni, koketen, kolo (collo), kolosalen, kolportaja, komij, kompromitirati, ko-

stim, kredenca, kuverta, ležeren, lista, manira, minuciozen, mondr, naven, niansa, oktroirati, parter, peron, persifilirati, pikanten, plomba, portfelj, režiser, rotovž, saldo, sezona, soldateska, tantiema, vegetirati i. t. d.

Tu nastaja načelno vprašanje: Je li tak jezikovni purizem s kulturnega stališča potreben, ali je sploh upravičljiv? — in pa drugo, praktično vprašanje: Ali je g. prof. dr. Breznik postavil in sploh mogel postaviti vsakokrat dobro in vsaj že nekoliko udomačeno slovensko besedo namesto obsojene tujke? Poglejmo si nekatera njegova nadomestila: abonirati: najeti, naročiti (najem: abonement); časopis se naroči, to je res, ali pa je »abonement« kdaj »najem«?; če ima kdo v gostilni hrano na abonement, ali jo ima v »najemu«? — afera: stvar, posel, zadeva, pravda, spor; če je kdo pred leti imel kakšno afero in danes vsled tega ne more biti kandidat ali ne more dobiti službe, je li tista »afera« bila samo »zadeva« ali celo »pravda«? — če se kadrija »aranžira«, ali se »prireja«, »ureja«? — aretirati: prijeti, to je nemogoče; — banalen: ni »mleden«, prazen, plahek; — banket bi se morda še dal imenovati »slavostni obed«, kaj pa: ban-

ketirati? »slavostno obedovati«?! — blamaža ni »sramota, zasmeh«; — brutalnost je več ko »sirovost«; — datirati: začeti, se, šteti se; toda: pismo je treba datirati; — debata: razgovor... razgovor se je vnel; »debata« je mnogo več nego »razgovor«; — dementi: preklic, popravek; dementirajo se (uradno ali poluradno vesti, ki jih širijo drugi, preklicati pa moremo le to, kar smo sami rekli; »dementi« pa tudi ni pravi »popravek«; — desavuirati: zanihati, utajiti... koga na cedilu pustiti; kaj smo koga na cedilu pustili, če smo ga desavuirali? — fin: tene k, droben, rahel nežen... kaj pa fina družba? je li »fina« suknja »tenka«? — frapirati: presenetiti; kaj smo bili samo presenečeni, če smo bili frapirani? — honeten: časten... pošten; pojmi se ne krijejo; — hvalisati: hvaliti; — imponirati: ugajati komu, spoštovati koga; nemogoče; — je li klovni: glumeč; — koketen: spogledljiv, koketirati: spogledovati se; nemogoče; koketirajo: spogledujejo se?; — kolportaja: raznašanje; tu manjka slovenski besedi najmanj objekt; — kompromitirati: osramotiti, osmešiti; nemogoče; kostimiran: zgodovinski dobi primerno oblečen (!); — kre-

štepica.

— Shod JDS na Dolenjski cesti, ki ga je priredilo sinoči napredno, politično in gospodarsko društvo za šentjakovski okraj pri Češnovarju, je nad vse pričakovano dobro uspel. Vsi prostori so bili nabito polni. Shod je otvoril in vodil občinski svetnik g. Likozar, kot prvi govornik pa je nastopil kandidat g. Mohorič, ki je v lepem govoru očrtal program stranke in delo, ki čaka bodočo konstituento. Kot drugi je govoril poverjenik za socialno skrbstvo dr. Vladimir Ravničar, ki je v svojem lepem in temeljitom govoru očrtal veliki pomen konstituante za zgradbo močne in edinstvene države ter osvetlil škodljivo in neiskreno politiko takozvanih federalistov, avtonomistov in drugih razdirajočih elementov. Končno se je dotaknil tudi razmerja med JDS in ostalimi strankami v Sloveniji, očrtač njihovo program. V očigled, da je JDS nacionalistična stranka, ki je za političen centralizem, a za upravno decentralizacijo in hoče ta stranka zgraditi močno in silno državo, ki bo kos vsem notranjim in zunanjim zahtevam, upa, da bo ideja te stranke zmaga. Kot tretji govornik je nastopil slučajno došli kandidat profesor Reisner, zagovarjajoč, da danes ne gre za volitve v Ljubljani, da se torej volitve v konstituento ne sme presojeti iz oskosnega stališča, kakor pred vojno, marveč da gre za zgradbo velike in močne naše države. Vsi govorniki so želi za svoja izvajanja burno priznanje, predsednik g. Likozar pa se je zahvalil govornikom za njihova izvajanja in pojasnila, ki so jih dali na posamezna vprašanja.

— Volilni boj v Sloveniji. Pod tem naslovom prioblete »Epos« dopis svojega ljubljanskega dopisnika, ki med drugim konstatira, da v slovenski klerikalni stranki ni edinstvi, kajti dočim je klerikalna ljubljanska centrala za separatizem, so začeli mariborski klerikalni voditelji v zadnjem času pohajati separatistično stremjenje v stranki. Klerikalci so edina stranka, ki noče močne in edinstvene države. Največji nasprotniki klerikalnega separatizma so demokrati, ki hočejo močno državo z eno samo vlado in z enim samim parlamentom. Dopisnik pravi dalje, da je samostojna kmetijska stranka, tudi močna in da je v zvezi z kmetijskim pokretom v Srbiji. Narodni socialisti so vedeli bivši pristaji demokratske stranke, ki pa ne bodo dosegli nobenih večjih uspehov, še manj pa komunisti, ker je delavstvo organizirano v socialno - demokrati stranki. Dopisnik pravi, da je težko prorokovati o izidu volitev, da pa je gotovo, da bodo klerikalci izšli iz volitev oslabiljeni in je le škoda, da je stopilo v volilni boj preveč naprednih strank, mesto da bi se bil storil močan protiklerikalni blok.

— Farsa protestnega shoda proti »redu i radu«. Ker je Ljubljana zadnji čas doživela izredne umetniške vžitke, Kogojev koncert in Podbevskovo soarejo, ker je videla pojave kričeče rek-

denca: lava; te besede skoro nikdo ne razume; — ležeren, ne maren; če se kdo kreta ležerno, ali je to nemarno? — lista: pola, izkaz, seznam; nosilec liste pri volitvah?; manira: način, običaj, spodobnina, nikakšnih manir? — naiven: preprost, neuk, nevešč; »naivno dekle«? — parter: pritličje; kaj pa v gledališču? — peron: postajni hodnik; je nejasno; — pikanten: dražljiv, omarljiv, ne bo nikdo razumel; — režiser: ravnatelj; se ne krije; — saldirati: skleniti račun, poravnati, plačati? — sezona: čas, letni č.; v kopališču še traja sezona?; toaletta je pod »obleči se« itd., negligré: sobna obleka (sub. soba).

Poleg gori navedenih obsojenih tujk navaja »Pravopis« še mnogo drugih, ki pa jih ne obsoja na smrt, marveč le tolmači; na pr.: absolvirati, absorbirati, absurden, adaptirati, aficirati, analogija, anekdota, antipatija, diletant, kompakten, komplicirati itd. Pri mnogih izmed teh besed človek ne čuti razlike od gornje skupine (abonirati itd.) in zato ne vidi, zakaj je dr. Breznik z njimi mileje postal. S tem, da je tudi te-le sprejel v »Pravopis«, je pokazal, da bi jih vendarle tudi najrajši ne videl v slov. pisavi (gl. opombo na str. 32).

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna soproga, mati, hčerka, teta, nečakinja in snaha, gospa

Mara Hren roj. Pavlič

učiteljica v Čadramu

v nedeljo, dne 14. novembra 1920, po kratki mukopolni bolezn, previdena s svetotajstvi za umirajočo mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajke se bodo v torek, dne 16. novembra, ob 5. uri popoldne v mrtvašnici javne bolnice v Mariboru blagoslovili ter v sredo, 17. novembra, prepeljali v Čadram, kjer se položijo ob 3. uri popoldne na župni pokopališču k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v župni cerkvi v Čadramu.

Čadram-Maribor, dne 15. novembra 1920.

Voiteh Hren, učitelj, soprog. — Adica in Boris Emil, otroka, Emilija Pavlič, vdova poštnega nadkontrolorja, mati. — Vsi ostali sorodniki in sorodnice.

Potri globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša dobra mati, stara mati, sestra, gospa

Uršula Preinfalk

posestnica v Litiji

danes 17. novembra 1920, po dolgem trpljenju v 69. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši dne 19. novembra 1920, ob 4. uri popoldne na litijsko pokopališče.

V LITJI, dne 17. novembra 1920.

Žalujoci ostali.

Prispel je 'Fordson' univerzalni gonilni stroj za poljedelstvo.

Stroj se razkazuje posebno v oranju dne 18. in 19. novembra 1920 od 10. do 16. ure v Ljubljani ob Dunajski cesti na travniku takoj za točniško vojašnico. Interesente se vabijo. Pojasnila daje tvrdka E. Camernik & Co v Ljubljani, Dunajska cesta št. 12, kot zastopnica.

Brošura

„Pod novim orlom“

je izšla v ponatisu. — Dobi se v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7. Cena s poštnino K 18.—. — Naročila se rešujejo le proti pošiljavi zneska vnaprej ali po povzetju.

Konkurz

Komandi Granične trupe je potrebna večja množina vojakov, kateri bi želeli, da stopijo prostovoljno v službo.

Kandidati morajo izpolniti sledeče pogoje:

1.) Da so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; to imajo dokazati s svedočbo svoje pristojne oblasti;

2.) da so odslužili svoj predpisani rok v vojski; to imajo dokazati z dokumentom svoje vojaške oblasti, in ako te nimajo, s svedočbo pristojne vojaške oblasti;

3.) da so popolnoma zdravi in za vojaško službo sposobni in sicer v tem oziru, v kolikor to predpisuje zakon za vojaške kadre; to morajo dokazati in potrditi z zdravniškim spričevalom;

4.) da so dobrega ponašanja; da niso bili obsojeni za prestopke, kateri imajo za posledico kazni zapora in izgubitev vojaških in civilnih meščanskih pravic. To se mora dokazati s potrdilom pristojne občinske, odnosno policijske oblasti;

5.) da niso mlajši od 22, a ne starejši od 35 let; dokazuje naj to s krstnim listom, odnosno s potrdilom pristojne občinske oblasti.

Oni, ki so kot prostovoljci sodelovali v vojskah leta 1912., 1913., 1914., 1915., 1916., 1917. ali 1918. v srbski vojski ali v jugoslovanskih trupah bodo sprejeti tudi če niso služili v stalnem kadru. To pa le, ako niso prestopili starosti 35 let in ako izpolnijo vse druge navedene pogoje.

V dokaz, da so bili prostovoljci, morajo priložiti k prošnji potrdilo pristojne oblasti, oziroma objavo (vojaško potrdilo) v javnem predpisu.

Tisti, kateri so prej služili v Granični trupi ali v finančni straži, pa so odpusteni iz službe na lastno željo brez lastne krivde, tem je mogoče sprejem četudi so starejši od 35 let a niso prestopili starost 45 let. Tudi za te kandidate so v polni veljavi zgornji pogoji, ali v dokaz, da so prej služili v Granični trupi, oziroma, v finančni straži, morajo doprinesiti originalno potrdilo, odnosno javni prepis onega dokumenta, s katerim so bili odpusteni iz dotične službe.

S činom podoficirja in kaplара bodo sprejeti samo oni kandidati iz meščanstva, kateri s predpisanim dokumentom dokažejo, da so bili podoficirji in kaplari za časa njihove službe v kadru, v enem glavnih vrst orožja, v žandarmeriji ali v Granični trupi, ako izpolnijo gorenje pogoje.

Taki kandidati bodo sprejeti s činom, katerega so imeli v kadru, ako to dopusti letni proračun (budget); ako pa ne bo mogoče, da se sprejmejo s činom, katerega so imeli v kadru, se sprejmejo z manjšim činom, ali kakor redovi (prostaki), seveda po njihovem pristanku, toda se istim dovolj, da nosijo znak čina, katerega so imeli v kadru.

Oni kandidati, kateri so v rezervi imeli čine kaplара ali podoficirja, bodo ravno tako sprejeti s istim činom, katerega so imeli v kadru; drugače kakor redovi (prostaki) ako v kadru niso imeli nikak čina, brez ozira na njihovo sedanje čine v rezervi; seveda zopet, ako se s tem zloži. Tudi tem se dopusti, da nosijo znak čina, katerega so imeli v rezervi.

Kakor konjeniki bodo sprejeti oni kandidati iz meščanstva, kateri so služili svoj rok v kadru pri konjeniki ali pri točniških in kateri imajo fastnega predpisane konja in jahalno opremo (pribor). Ti kandidati so dolžni, da pri priliki sprejema dokažejo s seboj tudi konje z jahalno opremo (pribor) radi pregleda.

Prvi rok službe traja tri leta. Po preteku tega roka je mogoče izstop iz službe ali ostanek na drugem roku. Rok se računa od dneva sprejema, a ponovljeni rok od dneva istega predhodnjega roka.

Vojski Granične trupe imajo te pristojbine:

a) Plače:

Redov 1200 dinara (4800 kron) letno

Kaplar 1380 (5520)

Podnarednik 1500 (6240)

Narednik 1800 (7200)

b) Poviške-dodatke na roke službe imajo vsi brez ozira na čin:

V početku 4. tega leta službe (2. rok) 144 dinara (576 kron) letno

6. (3. rok) 288 (1152)

11. (4. rok) 432 (1728)

15. (5. rok) 576 (2304)

21. (6. rok) 720 (2880)

c) Dodatek na službo na onih delih meje, kjer so okolnosti težje za službo — vsem brez razlike čina po 600 (šeststo) dinara (2400 kron) letno. Ta dodatek imajo sedaj vojski onih čet, kateri so na črnogorski, albanski, grški in bulgarski meji do prelaza Sv. Nikole pri Knjaževcu.

d) Vojski — konjeniki imajo vsi brez ozira na čin po 230 dinarjev (920 kron) letno za negovanje konja in preskrbovanja ostalih potrebščin.

e) Hrana je v naturi ali denarju. Za sedaj imajo vojski namesto hrane dodatke na dražnjo v sledečem razmerju:

V četah na črnogorski in severni polovici albanske meje, vsi brez razlike čina po 250 dinarjev (1000 kron) mesečno.

V vseh ostalih četah, vsi brez razlike čina po 200 dinarjev (800 kron) mesečno.

Dodatek na rodbino (na ženo in otroke) imajo vsi vojski vseh čet, brez ozira na čin po en dinar (4 krome) dnevno.

f) Oženjenim podoficirjem more minister vojne in mornarice odobriti, da se jim izda po šest kubičnih metrov drva letno v naturi ali v denarju.

g) Vsi vojski dobijo od države: obleko, čevlje, orožje in priborom in municijo in vso ostalo vojaško opremo po pravilih, pa poleg tega še stanovanje, kurivo in razvedilo.

Dobra šivilja hodi šivat po hišah.

Ponudbe pod „Dobra šivilja 8881“ na upravo Slov. Naroda. 8581

Kaproti sta 2 hiši v Vodmatu za 150.000 K. Naslov pove uprav.

Slov. Naroda. 8599

Trstje za stroje izdeluje in prodaja

na debelo in drobno m² po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust Stalmer Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trstovo. 4256

Kupi se voz zapravljenec.

rabljen in dobro ohranjen. Ponudbe pod „Dobro voz 8573“ na upravo Slov. Naroda. 8573

Registrirna blagajna v popolnoma dobrem stanju se prodaja.

Ogledati pri trdniki Lud. Doleac, Ljubljana, Sv. Petra c. 8. 8579

Kontoristinja, veščo knjigovodstva,

stenografije in po možnosti spedicije. Iščo Poslovalca Standard Oil Comp of New York, Ljubljana, Nunska ul. št. 19. 8574

3 črne suknje, črna obleka, voleno

lo, namizni prt in nov kovčec se odda po nizki ceni. Vpraša naj se v krojačnici Savit Trubarjeva ulica 2. 8613

Slastičarna se išče v nakup v mestu ali v trgu.

Rudolf Wistaw, Prešernova 52, Ljubljana. 8619

Išče se družabnik

za povečanje manufakturne trgovine na debelo v Ljubljani. Ponudbe z navedbo kapitala pod „Posestnik 8624“ na upravo Slov. Naroda. 8624

Cement „Salona“

oddaja na vagon: Dr. F. Jenko, Import & Export, Ljubljana, Kerkov trg 10. 8630

Več raznašalcev

za „Slovenski Narod“ se sprejme takoj.

Oglasiti se je v upravi lista

Strojniki (mašinisti)

se za takojšnji nastop ali pa s 1. januarjem 1921 išče in to z večletno službo v raznih tovarniških obratih s raznimi parnimi stroji in z znanjem tudi najtežja dela odnosno popravila izvrševati. Prednost imajo oni kateri se razumejo v električnem obratu in naj samo prvovrstne moči svoje pomode s prepisom spričeval in navedbo plače s prostim stanovanjem in gorivom pismenim potom javljajo. Na samo površne ponudbe brez prepisa spričeval in navedbo plače, se ne bode oziralo! Tudi se sprejmeta dva ključavničarja, (Reparatur-Schlosser) za težja popravila v obratu! Ravnanje strojno cementa Zidan most. 8629

Pisalni stroj, komaj rabljen se prodaja.

Dalmatinova ulica 10, II. nad. desno. 857

Krasne ležice kupuje franco vsaka postaja trdnika O. Sturm, Metlika.

8623

Landauer,

eleganten, še skoraj nov, se prodaja na Rožnik 20 pri hišni. 8616

Lovci!

Divjačina, t. j. jelene, srne, zajce, jerebice l. t. d. kupuje in plačuje po najvišjih cenah. Ivan Löschnigg, ekspoz. perutnine, Maribor, Pod mostom 3. 8618

Išče se za takojšnji nastop, stroje-

piska, jezika, ter stenografije. Plača po dogovoru. Ponudbe na poštni predal št. 106, Ljubljana. 8619

Kontoristinja, v besedi in pisavi zmo-

žna slovenščine in nemščine ter stenografije sprejme ob polni prehrani takoj Marko Rosenberg, Ljutomer. Zeli se slika. 862

3000 do 4000 kg ježic

(sklepki) letosnjih neplesnivih la se prodaja. Ponudbe pod „Ježice 8621“ na upravo Slov. Naroda. 8621

Kupim stroj (Wolf) nov ali star za

rahljanje žime. Ponudbe, Anton Simenc, Tesarska ul. 3. 8620

Naprodaj na Stajerskem

hotel prvovrsten, 30 sob s pohištvo in kompletno in restavracija kompletna koncesija za kavarno, velik inventar v lenem mestu prevzeti za takoj. Lepa hiša (vila) 13 sob, 8 sob pohištva, električna luč, telefon, vodovod, velik vrt, njiva v Celju. Grad, 300 oral, polovico gozda, polovico la ekonomije, velik živi in mrtvi fundus poceni! Druga velika in mala posestva z vilo, vinogradsko posestvo, trgovine in gostilne, hiše za tovarne posreduje Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 3. 8622

Trgovski pomočnik, manufakturnist,

kateri je služil pri večji trdnici v zasednem ozemlju, išče službo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8532

Večji denarni zavod išče mlado za-

četno moč zanesljivo, s trgovskim tečajem, večšo strojepljajo tudi gospodsko, ki pa naj bo Sokol ali Sokolica vadiatelj ali vadiateljica. Nastan takoj. Ponudbe z ev. zahtevami na uprav. Slov. Naroda pod „Sokolski vadiatelj (vadiateljica)/8627.“ 8615

Iščemo špedicijakoga

uradnika ki so mu dobro poznani carinski, železniški, izvozniki in uvozniki posli. Bivši železniški in carinski uradniki imajo prednost. Ponudbe na Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 8614

Kostanjeve plohe

3 cm debele, ceno prodam. Nalov v uprav. Slov. Naroda. 8609

Pozor!

Meso po ceni!

Pri stojnici Popovič se prodaje goveje meso a 14 kron kg kakor tudi najboljša slanina od prama pitanih hrvaških prašičev. 8634

„DOM“

d. d. za drvene gradnje, Zagreb, Zrinjevac 17.

kupuje svaku količino dugačkog, okruglog jelovog i smrekovog drva duljinama od 10—18 metara i od 25 cm srednje debljine gore. Kupuje i tisovo okruglo drvo 4, 5 i 6 m dugačko.

Prezvel sem zastopstvo prvovrstnih tvornic: nudim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zahtevajte ponudbe

Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

8603

8609

8614

8615

8616

8618

8619

862

8620

8621

8622

8624

8629

8532

857

8573

8574

8579

8613

8619

862

8621

8622

8624

8629

8630

8634

8603

8609

8614

8615

8616

8618

8619

862

8620

8621

8622

8624

8629

8532

857

8573

8574

8579

8613

8619

862

8621

8622

8624

8629

Kante od petroleja plačuje po K 50.

za dve z zabojem vred postavno na vsako žel. postajo Sever & Komp., Ljubljana. 8448

Primerne službe želi mladenič, doslu-

žen vojak, višji podčastnik z znanjem slovenščine, arborvraštine in italijanščine ter iz nižjega gimnazija. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Doslujen vojak/8599“ 8605

Brivnica

v prometnem tovarniškem okraju na glavnem trgu, je naprodaj po nizki ceni. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 8605

Predivo in lanišče

kupuje po najvišji ceni vsako množino od vsake postaje trdnika Mihael Omahen, Vianja gora

Klavirje,

godala, loke pihala in potrebšine. Strune na drobno in debelo. Specializirane: Reliance, Black Ends, Elite itd. Popravila iz prve roke, strokovno in ceno. A. Muzič, Ljubljana, Solenburska ul. 6.

Suho bukovo gorivo

drvo i suhi hubovi kupuje vedno letrgovina drvom i ugljenom M. Heslinger, Karlovac. 8565

Kontoristinja

samostojna moč z znanjem slovenske in nemške korespondence, stenografije in strojepljajo, se takoj sprejme. Galob & Ko., tovarna kemičnih izdelkov, Ljubljana, Vič. 8568

Kontoristinja, zmožna vseh pisarni-

skih del ter z lepo čitljivo pismo, se takoj sprejme. Hrvatske korespondence zmožna ima prednost. Pismene ponudbe naj se osebnost dostavijo na skladišče trdnice D. Elia i Holujevič, Ljubljana, Gospodarska c. (Kolizej). 8603

Prezvel sem zastopstvo prvovrstnih tvornic:

nudim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zahtevajte ponudbe

Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

8603

8609

8614